

Carl Johan Bernelid

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Svar på remiss gällande förslag till ny avfallsplan för Danderyds kommun

Ärende

Danderyds kommun reviderar sin renhållningsordning som består av avfallsplan 2021–2032 samt avfallsföreskrifter. De två förslagen är ute på samråd och utställning som pågår till och med 17 mars 2020. Detta ärende rör förslag till avfallsplan 2021–2032.

Syftet med en avfallsplan är att beskriva de förhållanden i kommunen som påverkar avfallens mängd och sammansättning. Vidare beskriver avfallsplanen målen för arbetet med hantering av avfall fram till 2032.

Flera förändringar föreslås jämfört med avfallsplanen för perioden 2009–2020. Exempel på förändringar är det minskade antalet målområden, att målområdena har en mer cirkulär inriktning samt att periodmålen nu mäts var tredje år.

Miljö- och stadsbyggnadskontorets förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna kontorets tjänsteutlåtande daterat 2020-02-18 med dnr 2020-47 och överlämnar detta till Tekniska nämnden som svar på remissen och det fortsatta arbetet.

Bakgrund

Enligt miljöbalken ska alla kommuner anta en avfallsplan. SÖRAB-kommunerna har valt att ta fram en sådan tillsammans, med SÖRAB som samordnande part.

Denna avfallsplan beskriver hur kommunerna Danderyd, Järfälla, Lidingö, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Täby, Upplands Väsby och Vallentuna tillsammans med sitt avfallsbolag SÖRAB planerar att arbeta med hanteringen av avfall fram till 2032. Alla SÖRAB-kommuner äger sin egen avfallsplan men arbetet med att ta fram den har skett gemensamt.

Avfallsplanen sätter mål för år 2032 och hur långt arbetet ska ha kommit vart tredje år fram tills dess. För perioden 2021–2032 har SÖRAB valt att arbeta med fem övergripande målområden och varje målområde består av ett antal huvudmål. För varje målområde tas det även fram periodmål för

Carl-Johan Bernelid

vad vi ska ha uppnått till år 2023, 2026, 2029 samt 2032. Aktiviteter och åtgärder kommer att tas fram löpande inför varje år och blir en del av kommunens och SÖRABs verksamhetsplanering.

Avfallsplanen har tagits fram i enlighet med Naturvårdsverkets föreskrifter för framtagande av en kommunal avfallsplan (NFS 2017:2). Samråd och förankring har integrerats i arbetet med framtagande av planen och våren 2019 hölls tidiga dialoger med kommunens tjänstepersoner, förtroendevalda och utvalda externa intressenter där möjlighet gavs att lämna synpunkter på målområden och strategier.

Nu ställs förslag till Avfallsplan 2021–2032 ut för granskning i respektive kommun, varefter en revidering av dokumentet sker. Under hösten 2020 antar respektive kommunfullmäktige i varje enskild SÖRAB-kommun reviderat förslag till Avfallsplan 2021–2032 som då fastställs.

Nuläget

En avfallsplan ska innehålla en beskrivning av de förhållanden i kommunen som påverkar avfallens mängd och sammansättning. SÖRAB-kommunerna har tidigare tagit fram en gemensam avfallsplan gällande perioden 2009–2020.

För SÖRAB-kommunernas Avfallsplan 2021–2032 har beskrivning av nuläge med utgångspunkt från statistik för år 2018 gjorts i bilaga 4. Nulägesbeskrivningen har gjorts under 2019.

SÖRAB-kommunerna är belägna i en expansiv storstadsregion där konkurrensen om ytor är stor och bebyggelsen alltmer förtätad. Samtidigt är kommunerna olika, såväl sinsemellan som inom kommuner, från utpräglad storstadskaraktär till ren landsbygd.

I SÖRAB-kommunerna sköts insamling av det avfall som omfattas av det kommunala ansvaret, genom kommunens upphandlade entreprenörer. Det är Tekniska nämnden som är renhållningsansvarig nämnd i Danderyds kommun. Miljö- och hälsoskyddsnämnden är tillsyns- och prövningsmyndighet avseende avfallshanteringen i kommunen.

SÖRAB ansvarar för behandling av kommunernas avfall. Behandlings-tjänsterna upphandlas. Inga avfallsförbrännings- eller rötningsanläggningar finns lokaliserade i regionen. En sorteringsanläggning för det kommunala restavfallet, som kommer att ägas av SÖRAB, är under uppförande.

Restavfallet och stora delar av grovavfallet används som bränsle för produktion av värme och elektricitet. Restavfallet innehåller mycket plast vilket gör att bränslet inte kan betraktas som fossilfritt.

SÖRAB äger och driver återvinningscentraler/Returparker och mobila återvinningscentraler som betjänar kommunerna.

Ingen kommun bedriver insamling av returpapper eller förpackningar, det

Carl-Johan Bernelid

sker i producenternas regi. El-avfall samlas delvis in i kommunernas regi, enligt avtal med producenterna för el-avfall.

Restavfall hämtas vid fastigheten, eller på en plats anvisad av kommunen. Hämtning sker antingen varje, varannan eller var fjärde vecka med komprimerande sopbilar, både en- och tvåfacksfordon används. För flerfamiljsfastigheter och verksamheter sker insamling även flera gånger i veckan. Insamling sker även med kranbilar, lastväxlare, liftdumper, frontlastare och sopsugsbil som tömmer bottentömmande behållare, containrar samt stationära och mobila sopsugar. Matavfall samlas in vid fastigheten i alla kommuner.

Insamling av grovavfall, farligt avfall samt elavfall sker på liknande sätt. Kunden kan antingen åka med avfallet till en återvinningscentral, eller begära hämtning vid fastigheten eller så kan det hämtas via en mobil insamling där hämtning sker från fasta platser efter ett fastställt schema. Farligt avfall och elavfall kan även lämnas vid miljöstationer och skåp för småelektronik som finns i vissa av SÖRAB-kommunerna.

Efter insamling transporteras avfallet till en omlastningsstation, ett mellanlager, en sorteringsanläggning eller så transporteras det direkt till en behandlingsanläggning. I dagsläget är förbränning med energiutvinning den vanligaste behandlingsformen, 60–70 procent av avfallet som samlas in inom SÖRAB-regionen förbränns. Matavfall rötas i en rötningsanläggning.

För produkter som omfattas av producentansvar, det vill säga förpackningar och returpapper, bilar och däck, läkemedel, batterier samt elektriska och elektroniska produkter, är det producenterna som ansvarar för insamling och omhändertagande av avfallet. På uppdrag av producenterna är det Förpacknings- och Tidningsinsamlingen (FTI) som samlar in och återvinner förpackningar och returpapper via återvinningsstationer och fastighetsnära insamling. Återvinningsstationer finns även på SÖRABs alla återvinningscentraler. Däck samlas in via återvinningscentralerna, genom att däcken återlämnas vid inköpsstället eller en däckverkstad. Läkemedel samlas in av de lokala apoteken, där SÖRAB avtalat om borttransport och behandling. Även om de flesta elektriska apparater omfattas av producentansvar tar SÖRABs återvinningscentraler emot allt el-avfall. Detta eftersom SÖRAB och El-kretsen (som representerar elproducenterna) har slutit ett avtal som innebär att kommunerna ansvarar för insamlingen av el-avfall och El-kretsen för själva omhändertagandet.

Restavfallet (soppåsen) består till en tredjedel av matavfall och en tredjedel av förpackningar. Endast en tredjedel består av det som definieras som restavfall.

I SÖRAB-kommunerna uppgick 2018 den totala mängden hushållsavfall till 393 kilo/invånare. Det är en bra siffra i jämförelse med andra kommuner i Sverige.

Carl-Johan Bernelid

Andel insamlat hushållsavfall till materialåtervinning, exklusive avfall till biologisk behandling och konstruktionsmaterial uppgår till 22 procent för SÖRAB-regionens invånare för år 2018. Denna siffra är låg i jämförelse med andra kommuner.

Mängden restavfall respektive blandat mat- och restavfall uppgår 2018 till 185 kilo/invånare respektive 213 kilo/invånare.

30 procent av hushållen upplever att insamlingssystemen för framför allt returpapper, förpackningar och grovavfall inte är anpassade för deras behov.

Större förändringar från föregående avfallsplan:

- Avfallsplan 2021–2032 innehåller fem målområden i stället för åtta.
- Målområdena har en mer cirkulär inriktning och visionära namn.
- I Avfallsplan 2021–2032 har det förtydligats att målområdena är ramverk inom vilka målen ryms.
- Avfallsplan 2021–2032 är uppdelad på fyra målperioder om tre år vardera, i stället för som Avfallsplan 2009–2020 som hade tre perioder bestående av fyra år.
- Det finns nu två målkategorier: huvudmål (2021–2032) och periodmål (2021–2023, 2024–2026, 2027–2029 och 2030–2032).

Miljö- och stadsbyggnadskontorets yttrande

Avfallsutmaningarna är många och det kommer att ställas höga krav på kommunerna under lång tid att uppfylla målen i planen. Miljö- och stadsbyggnadskontoret anser att planen har framåtsträvande mål och att de ligger i linje med statens mål och lagstiftningens intentioner. Om avfallsplanens alla mål och aktiviteter genomförs kommer Danderyds kommun med stor sannolikhet uppfylla de nationella målen och kraven som finns.

Avfallsområdet är ett föränderligt område som snabbt kan byta inriktning och fokus, inte minst då det är ett område som påverkas från EU-nivå. Den snabba utvecklingen och till viss del osäkerheten leder till att kommunen och SÖRAB måste vara flexibla och hörsamma. Det kan helt enkelt bli nödvändigt att revidera planen långt tidigare än 2032.

Det är viktigt att revideringen av kommunens miljöprogram görs i samklang med avfallsplanens mål.

I underlaget finns det en barnkonsekvensanalys redovisad.

Elisabeth Thelin
Bygg- och miljödirektörCarl Johan Bernelid
Miljöchef

Carl-Johan Bernelid

Bilagor:

Bilaga 1 – Bakgrund

Bilaga 2 – Periodmålsdokument - 2021 - 2023

Bilaga 3 – Måldokument

Bilaga 4 – Diverse olika underlag till avfallsplanen

Expedieras:

Tekniska nämnden, dnr TN 2017/0068 (tekniska.kontoret@danderyd.se)

(inkl tjänsteutlåtande och bilagor)